

Ekim 2023 | Sayı No: 89

PASABI

Pazar
Sabahı
Bilgileri

Bu Hafta...

Bağımlılık

Organizasyonel Detoks

Hekimler, hastalar ve potansiyel hastalar için bir kitap:

Tıpta İnsani Bilimler

Pentest Günlükleri

Bir Doktorun Anıları

www.pasabi.net

İÇİNDEKİLER

- 03 Editörden M. Recai YILMAZ
- 05 Konutların Turizm Amaçlı
Kıralanması, TBMM
- 06 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası, UEFA
- 07 Ulucak Höyüğü, İzmir
- 08 Bağımlılık
Duygu ŞENGÜL
- 10 Nedir Bu..?
Behiye KARA
- 12 Nöbetçi Çevirmen
Savaşkan İLMAK
- 14 Pentest Günlükleri
Yılmaz DEĞİRMENCİ
- 15 Kitap
Aslı SEYHAN ÇAKIR

Editörlüğün ev zevkli tarafları nelerdir biliyor musunuz?

Birbirinden habersiz yazarların yazdıkları konuların aynı konu başlıkları altına toplanması yayının bütünlüğünü sağlaması açısından editörün elini rahatlatıyor. Ülkenin farklı coğrafyalarından yazan Savaşkan Hocam ve Aslı Hanım doktorları ele almışlar.

Daha yenice aile hekimlerine saldırı haberlerini yaşadığımız ve çoğunun başka bir ülkeye gitme çaresizliğini gördüğümüz bugünlerde onlara olan ihtiyacımızı anlamak ve göstermek için iyi yazılar oldu.

Türk hekimlerinin gerek akademik gerekse saha tecrübelerinin dünyada çok üst seviyelerde olduğunu biliyor ve gurur duyuyoruz.

Editörün diğer avantajlardan biri de yeni yeni birçok bilgiyi ve konuyu diğer yazarlardan ve okuyuculardan önce öğrenmesidir.

Aylardır Behiye Hanım ve Yılmaz Bey aralıksız bize bu yeni bilgileri aktardı, durdular. Nedir Bu lardan, siber güvenliğin en gizli alanlarına, kılcal damarlarına kadar... öğrendik.

Bir başka avantaj ise yazarların yazılarını yazdıkları durumlarını, konumlarını ve ruh hallerini hissetmeleridir.

Kimi yazarın uçağının rötasında kaleme aldığı, kimi yazarın son dakikada gönderebildiği, kimi zaman Hocam yetiştiremedim söylemlerini yaşar.

Mesela rötarı ile meşhur bir havayolunun yine bir rötasında Duygu Hocam'ın yazdıklarını hemen okuma şansını elde eder.

Vesselam Zevkli bir iş "Editörlük".

Geçenlerde Nobel ödüllerinin dağıtıldığını yazmıştım. Nobel den söz açılınca dağıtılmaya başlandığı 1901'den bu yana dünyanın en prestijli ödüllerinin başında geliyor. Fakat ödüle layık görülen bazı keşiflerin arkasında, bu prestije gölge düşürecek hikayeler de var. **"Dinamitin babası"** Alfred Nobel adına dağıtılan ödülün sahipleri arasında **transistörün** icadıyla Nobel Fizik Ödülü'nü aldıktan sonra ırkçı/öjenist fikirlerin savunucusu hâline gelen William Shockley ve **"kimyasal savaşın babası"** olarak bilinen 1918 Nobel Kimya Ödülü sahibi Fritz Haber gibi isimler var.

Ödüle layık görülenler arasında, keşiflerinin sonuçlarının nereye varacağını öngöremeyenler de var. 1903'te fizik, 1911'de kimya alanında Nobel ödülü kazanan Marie ve Pierre Curie'nin radyumu keşfetmesi böyle acı bir hikayeye kapı açmıştı.

Radyum elementini keşfi, 1910'larda "global" bir çılgınlık yaratmıştı.

Yaşlanmayı önlemekten kanseri iyileştirmeye kadar her derde deva olduğuna inanılan yeni mucize (!) element, kremlerden diş macunlarına, gıda maddelerinden saatlere hemen her şeyin içine sızmıştı.

Amerikalı girişimci William J. Hammer 1902'de Paris'e gittiğinde, Curie'lerden bir miktar radyum kristali almıştı. Ülkesine döndüğünde, bu mucize elementi kullanabilmenin yollarını ararken, radyumu çinko sülfat ve zamlarla karıştırdığında karanlıkta daha iyi parlayan bir boya elde etti.

Çok geçmeden bu ürün USRC-United State Radium Corporation tarafından kol saatlerinin rakamlarının, akrep ve yelkovanlarının boyanmasında kullanılmaya başlandı; böylece karanlıkta da görülebilmeleri mümkün hâle geldi.

Editörden

M. Recai YILMAZ

Saatleri radyumla boyayan işçi kızlar, boyanın dağılmaması için fırçalarını dudaklarında ıslatıp ucunu sivirtiliyorlardı. “Bunun bir zararı olur mu?” diye sorduklarında hep “Hayır” cevabı aldılar. Oysa bu doğru değildi; radyumun zararlı olduğu keşfedildiğinden beri biliniyordu.

Küçük miktarların sağlığa yararlı olduğu konusunda ısrarcı olan USRC, radyum endüstrisini bu iddia etrafında inşa ediyordu.

Radyum boyama işinde çalışan kadın işçilerden Mollie Maggia, 1922 başında işi bırakmak zorunda kaldı, çünkü hastaydı. Her şey bir diş ağrısı ile başlamıştı. Ağrıyan diş çekildikten sonra başka bir diş daha ağrımaya başlamıştı. Ama dayanılmaz ağrılar nedeniyle birbiri ardına çekilen dişlerin yeri iyileşmiyor, hatta yara derinleşip ülserleşiyordu.

Sonra Mollie'nin kolları-bacakları feci şekilde ağrımaya başladı ve yürüyemez hâle geldi. Doktorların romatizma olduğunu söylediği hastalığı iyileşmeyen, giderek çene kemiği eriyen genç kız çaresizdi.

1922'nin 12 Eylül günü öldüğünde henüz 24 yaşındaydı. Mollie ölüme doğru hızla sürüklenirken yalnız değildi; aynı yerde çalışan diğer kızlar da benzer durumdaydılar. Birer birer onlar da Mollie'yi takip ederken, **"mucize ilaç"** olarak bilinen radyumdan kimse şüphelenmemişti.

Şirket, ölümlerdeki mesuliyetini iki yıl boyunca inkar edecek; bağımsız araştırmaların karşısına kendi finanse ettiği çarpıtılmış araştırmaları çıkaracak; hatta frengiden öldüklerini söyleyerek "Radyum Kızları"nı karalamaya çalışacaktı.

Hukuk mücadelesinin sonunda 15 Ekim 1927'de mahkeme kararıyla New Jersey'de bir mezar açıldı: Beş yıl önce 24 yaşında ölen ve kayıtlara ölüm sebebi frengi olarak yazılan **Mollie Maggia'nın tabutu açıldığında bedeni hâlâ parlıyordu...**

Editörden

M. Recai YILMAZ

KONUTLARIN TURİZM AMAÇLI KİRALANMASI, TBMM

sunulan teklifte "100 günün altındaki turizm amaçlı konaklama ve kira ilişkisinde artık Kültür ve Turizm Bakanlığının vereceği belge ile faaliyet alanı düzenlenmesi ve. bu kapsam dışında olanlara da ciddi denetlemeler getirilmesi yer alıyor.

Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına Dair Kanun Teklifinde, Türkiye’de yaklaşık 30 bin civarında turizm amaçlı kiralanan konutun olduğu belirtildi. Teklifin gerekçesinde, İspanya, İtalya, Fransa ve ABD örneklerinin incelendiği, bu ülkelerde konutların ve turist bilgilerinin kamu düzenini koruma amacıyla kayıt altına alındığı, vergi potansiyelini artırmaya yönelik düzenlemelerin olduğu aktarıldı.

Kanun teklifinde;

Konutların turizm amaçlı kiralabilmesi için, turizm amaçlı kiralama sözleşmesi yapılmadan önce izin belgesi alınması zorunlu olacak. İzin belgesi Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca verilecek.

Konutların belgelendirilmesi ve kiralama ile elde edilen gelirin kayıt altına alınması sağlanacak.

Kendisi kullanmak için kiraladığı konutu turizm amaçlı kiraya verenlere de 100 bin lira ceza uygulanacak.

Bu konutlarda konaklayacak kişilerin kimlik bilgileri, otel ve pansiyonlarda olduğu gibi kolluk kuvvetlerine bildirilecek.

İzin belgesi bulunmadan turizm amaçlı konut kiralayanlara, kiralama yapılan her bir konut için 100 bin lira idari para cezası uygulanacak ve izin belgesi alabilmesi için 15 gün süre verilecek. Bu sürede izin belgesi almazsa 500 bin lira para cezası kesilerek, yeniden 15 günlük süre uygulanacak. Buna rağmen kiralama faaliyetlerine devam edenler hakkında 1 milyon lira ceza uygulanacak.

Turizm amaçlı kiralamada tek seferde 100 günden fazla süreli kiralamalar kapsam dışında tutuldu.

2032 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASI, UEFA

UEFA'nın Nyon'daki merkezinde gerçekleştirilen UEFA Yönetim Kurulu toplantısının ardından gerçekleştirilen törenle EURO 2032'nin Türkiye-İtalya ortaklığına verildiği açıklandı.

Törende EURO 2028 ev sahipliğinin de Birleşik Krallık ve İrlanda Cumhuriyeti ortaklığına verildiği duyuruldu.

2032 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı (EURO 2032) İtalya ile ortaklaşa düzenleyecek Türkiye, tarihinde ilk kez Avrupa Futbol Şampiyonası'na ev sahipliği yapacak.

Daha önce 6 kez Avrupa Şampiyonası'na aday olan ancak ev sahipliği hakkını elde edemeyen Türkiye, 2032 yılında İtalya ile ortaklaşa Avrupa futbolunun en büyük organizasyonunu düzenleyecek.

EURO 2032 için yalnızca Türkiye ve İtalya adaylık başvurusunda bulunmuştu.

İki ülke tek adaylık için hazırladığı dosyalarda 10'ar şehir seçmişti. İki ülke federasyonları yapacakları toplantıların ardından maçların ülkelerinde oynanacağı 5'er şehri belirleyecek. İki ülkeden toplam 20 aday stadin 10'u, UEFA tarafından 2026 Ekim'e kadar açıklanacak.

İtalya kamuoyunda ise ; merkez sol Demokrat Parti'de milletvekilliği yapan, erkek millî voleybol takımının eski koçu Mauro Berruto: "EURO 2032'nin İtalya'ya verilmesinden mutluyum. Bunu, insan haklarına saygı göstermeme konusunda öne çıkan, bu hakların spor alanında da tehdit altında olduğu Türkiye ile yapmak zorunda kaldığımız için mutlu değilim."

Ayrıca, İtalya'nın en büyük gazetelerinden La Repubblica'da ise "Roma ile Ankara arasında seken topun utanç verdiği" belirtilirken "Uluslararası sahnede rahatsızlık verici, ancak giderek güçlenen bir ortak olan Türkiye ile uzlaşmak, bu kez de kaybetmemenin tek yoluydu" açıklamaları ve tartışmaları var

ULUCAK HÖYÜĞÜ, İZMİR

İzmir'in Kemalpaşa ilçesindeki Ulucak Höyüğü kazılarında, milattan önce 5 bin 700 yılına ait olduğu değerlendirilen kadın ve erkek figürinleri bulundu.

Yetkililer, dişi ve erkek bir çift gibi görünen figürinlerin dişi olanın kucağında bebek, şapka benzeri başlıkları olduğunu ve şimdiye dek Ulucak'ta bulunan figürinlerden çok farklı ve Anadolu'da da bilinen pek benzeri olmadığını iletiyorlar.

Figürinlerin pişmiş toprak ve kil malzemeden yapıldığı belirtildi.

Figürin nedir?

1. Figürin: Taş, ahşap, pişmiş toprak, metal gibi malzemelerden yapılan ve genellikle canlı varlıkları betimleyen taşınabilir küçük sanat eseri/heykelcik.

2. Figürin: Genellikle canlı varlıkları betimleyen, kolayca taşınabilir nitelikte üç boyutlu küçük sanat yapıtı.

Taş, ahşap, metal, pişmiş toprak vs. gibi her türlü malzemeden yapılabilir.

DİNLE

Bağımlılık

“İnsanın en ciddi hastalığı bağımlılıktır.”
Tanrılar Okulu, **Stefano D’Anna**

“Bağımlılık” TDK ifadesiyle: “Bir şeye veya bir kimseye bağlı olma durumu; tabiiyet.” Sözlük anlamı ne kadar sade ve yerinde olsa da içeriği ve hayatın içindeki dönüşümü hiç de o kadar basit değil. Zaten açıklandığı kadar basit olmadığını ispatlamak istercesine örnek olarak Tarık Dursun K.’nin şu güzel cümlesi iliştilirilmiş. **“Bağımlılık bir süre mutlu eder, sonra alışkanlık olur, sonra baskıya dönüşür.”**

Duygu ŞENGÜL

Ölümden doğuma kadar geçen sürede an ve an bir şeylerle ve yahut birileri ile karşılaşır, bunlardan kimini veya kimilerini hayatımızda belirli yerlere konumlandırırız. Süt içtiğimiz biberon, çocukluk arkadaşlarımız, baba ocağı ve daha nice bizi mutlu eden, zamanla alışkanlıklarımız olan ve bırakması güç şeylerdir. Bırakmak acılı ve sancılıdır. Öyle olmasa, bir sigara bağımlısı için sigarayı terk etmek oldukça kolay olurdu. Alışkanlıklarından vazgeçmek cesaret ister. Çünkü bunun için bağımlılık zincirini kırmak ve konfor alanından çıkman gerekir.

Çocukken aynı sokakta oyun oynadığım bir kız arkadaşım vardı. Maya adında bir kedisi vardı ki Maya hepimizin oyuncağı gibiydi. Onun tüylerine dokunmak, başını okşamak için sıraya girerdik. Fakat arkadaşım Maya olmadan hiçbir yere gitmezdi. Mesela ondan ayrılmak istemediği için dışarıda bir etkinlik yaptığımız zamanlarda bize katılmazdı.

Hatta birkaç sefer çantasının içinde okula götürmüştü hayvanı. Maya bir süre sonra hastalandı. Arkadaşımın ve ailesinin bütün çabalarına rağmen onu kurtaramadılar. Arkadaşım uzun bir süre üzgün gezdi, oyunlara katılmadı, hatta neredeyse evden çıkmamaya başladı. Bir gün onu ziyarete gittiğimizde, artık kedileri sevmediğini söyledi. Kendince Maya’ yı çok sevdiği için başına bunların geldiği düşüncesine inanmıştı.

Arkadaşım kedisini şüphesiz ki çok sevmişti. Ama saf sevgi tek başına bu olumsuz duyguları doğurmaz. Onun bu sevgisi ileri boyutta artık bir bağımlılığa dönüşmüştü. Öyle ki bu sebeple onsuzluğun verdiği acıyı hiçbir şey ile geçirememiş ve bir daha aynı şeyleri hissetmekten kaçmak için de içindeki kedi sevgisinin üstünü örtmüştü. Büyüdükçe bu duygu durumunun varyasyonlarını kişilere ya da başka şeylere karşı geliştiren insanlar tanıdım.

Stefano D’Anna haklıdır belki de, belki bağımlılık bir hastalıktır. Eğer öyleyse her hastalık gibi şifaya erdirmenin ilk yolu teşhisi koymaktır. Ve bu ancak kabul ile mümkün. İkinci adımda ise bağımlı olduğumuz nesne ya da canlı üzerine düşünmek gerek. İşte tam da bu noktada devreye, kendimize soracağımız doğru sorular giriyor.

“Bu kişinin ya da şeyin hayatımdaki yeri neresi?”

“O, olmadan hayatım nasıl olurdu?”

“O şey ya da kişiden, bir gün ayrılırsam hayatımda ne gibi eksiklikler meydana gelir?”

Bunun gibi sorularla yüzleşmek gerek. Bu sorulara vereceğimiz dürüst yanıtlarla hayatımızda bağımlılığa dönüşen birçok şeyden adım adım sıyrılabiliriz.

Elbette konfor alanını bozmak ve bir değişim başlatmak zorunda değil kimse. Fakat bağımlılık haline gelen duygu ve durumlara sınırlar çizip kendi alanlarımızı yaratmadığımız sürece kişisel olarak en üst düzeye ilerlemek oldukça zor. Çünkü bağımlı olduğunuz her şey bencilce sizi çevreler. Bir süre sonra adımlarınız da kısıtlanır.

Bağımlılıklarınızı bulun, onlara son vermek için üzerinde çalışın ve bağımsız halinizle özgürce yüксеlebilmenin tadını yaşayın.

NEDİR BU..?

Behiye KARA

Organizasyonel Detoks

Değişimin ivmesi hızlanıyor ve pazarları, ekosistemleri ve kuruluşları dönüştürüyor. Buna ister VUCA (değişken, belirsiz, karmaşık, belirsiz), ister RUPT (hızlı, öngörülemez, paradoksal, karışık) ya da başka bir şey deyin, etrafımızdaki dünya giderek artan bir hızla karmaşık hale geliyor.

Kurumsal açıdan bakıldığında, iş dünyası şartları son derece zorlu. Bir organizasyonun çevresindeki değişikliklerin hızı, içsel değişikliklerinden daha hızlı ise, bu şirketin rekabetin gerisinde kalacağını ve sonunda başarısız olacağını gösterir. Bu nedenle, şirketlerin bu hızlanan dinamikleri ve artan karmaşıklığı nasıl ele alacakları konusu gündeme geliyor.

Birçok şirket, şu anda 'aşırı organizasyon' durumuna gelmiş durumda ve bu, hareket etme yeteneklerini olumsuz etkiliyor. Bu şirketler, kararlılık ve eyleme dönük eski gücü yeniden kazanmak için 'organizasyonel detoks' yaklaşımına ihtiyaç duyuyor.

Organizasyonel Detoks, şirketlerin iç yapısını ve işleyişini temizlemek, yeniden yapılandırmak ve optimize etmek anlamına gelir.

Bir şirketin süreçlerini, iş kültürünü ve yönetim yapısını gözden geçirme ve iyileştirme sürecidir. Bu, işletmelerin daha verimli ve etkili hale gelmelerine, iş yapış biçimlerini yeniden düşünmelerine ve daha rekabetçi olmalarına yardımcı olur. Organizasyonel Detoks aynı zamanda şirket içindeki tıkanıklıkları giderir, iletişimi artırır ve çalışanların motivasyonunu artırır.

Organizasyonel detoks, bir organizasyonun gayri resmi yapılarını ortaya çıkarmakla başlar. Bunu başarmak için kullanılabilecek en güçlü yaklaşım, organizasyonel ağ analizi (ONA) kullanmaktır. ONA, tüm organizasyonlar boyunca bireyler arasındaki ilişkileri haritalayarak, gayri resmi yapıları, gerçek bilgi akışlarını, iş birliği yapan tarafları, toplulukları, organizasyon içi etkileyenleri ve benzerlerini ortaya çıkarır.

Organizasyonel Detoks, büyük şirketlerin başarısının anahtarı olabilir. İşte bazı büyük şirketlerden Organizasyonel Detoks örnekleri;

Google, çalışanlarının yaratıcılığına odaklanmak ve işlerini daha verimli yapabilmeleri için 20% zamanlarını kişisel projelere ayırmalarına izin veriyor. Bu uygulama, şirket içi inovasyonu teşvik ediyor ve çalışanlara zamanlarını yaratıcı projelere ayırmaları için fırsat veriyor.

Netflix, çalışanlarının izin sürelerini kaldırdı ve işlerini kendi takip etmelerine izin verdi. Bu, şirket içi özgürlüğü artırarak çalışanların sorumluluk duygularını geliştirdi. Çalışanlara daha fazla özgürlük ve sorumluluk vermek, iş memnuniyetini artırabilir. Araştırmalar, mutlu çalışanların daha verimli olduklarını gösteriyor.

Boston Consulting Group (BCG) tarafından yapılan bir çalışma, Organizasyonel Detoks'un işletmelerin verimliliğini yüzde 20 oranında artırabileceğini ve maliyetleri yüzde 30 azaltabileceğini gösteriyor.

Deloitte tarafından gerçekleştirilen bir anket, çalışanların yüzde 80'inin, iş yerinde daha fazla özgürlük ve esneklik sağlayan şirketlerde çalışmayı tercih ettiğini ortaya koyuyor.

Organizasyonel Detoks'u uygulamak isteyen şirketler için bazı iyi uygulama örnekleri:

Çalışan Geri Bildirimleri:

Çalışanlarınızın görüşlerini almak ve onların ihtiyaçlarına odaklanmak Organizasyonel Detoks'un temelidir. Düzenli geri bildirim toplantıları düzenlemek bu süreci kolaylaştırabilir.

Esnek Çalışma Modelleri: Çalışanlara esnek çalışma saatleri veya uzaktan çalışma seçenekleri sunarak iş-mahremiyet dengesini sağlamak ve iş memnuniyetini artırmak mümkün olabilir.

Organizasyonel Detoks, şirketlerin organizasyonel yapılarını yeniden düşünmeleri ve daha verimli hale getirmeleri için ilham kaynağı olabilir. Büyük şirketlerin uygulamaları ve iyi uygulama örnekleri, bu sürecin nasıl işlediğini anlamamıza yardımcı olur. Uzman görüşleri, danışmanlar ve kaynaklar da bu konuda daha fazla bilgi sağlar. Ancak her organizasyonun ihtiyaçlarının ve koşullarının farklı olduğunu unutmamak gerekir.

Kaynaklar

- *A.T. Kearney: Organizational Detox*
- *Boston Consulting Group (BCG) Report: Organizational Detox*
- *Deloitte Global Human Capital Trends Report*

NÖBETÇİ ÇEVİRMEN

Savaşkan İLMAK

*Hekimler, hastalar ve potansiyel hastalar için bir kitap:
Tıpta İnsani Bilimler*

Elimde olağanüstü titiz bir çalışmanın ürünü, harika bir kitap var:
Tıpta İnsani Bilimler
Prof.Dr. Cengiz Yakıncı, Prof.Dr. Haydar Sur, Doç.Dr. S. Ayhan Çalışkan üçlüsünün editörlüğüyle **Üsküdar Üniversitesi Yayınları**'ndan çıkan 400 sayfalık kitapta, kendi alanlarında uzman birbirinden değerli 48 bilim veya sanat insanının imzası var (*İstanbul-2022; seri:60, ISBN: 978-605-9596-63-3*).
Türkülerde Hipokrat Yemini'nden Yapay Zeka ve Robotik Teknolojiler'e, Bilmecelerle Tıp'tan Edebi Eserlerde Hastalık Teması'na, Sağlık Politikaları'ndan Sosyal Psikolog Mevlana'ya, Hastane Bahçelerinin Tasarım Niteliklerinden Hastalık Hikayelerine, Tıbbın Mizahı'ndan Bilim Felsefesi'ne, etikten şiddete, gelenekten geleceğe...
Kitaba o kadar geniş bir yelpaze sığdırılmış ki özellikle tematik uyuma ve geçişlere hayranlık duyuyorsunuz.
3 Bölümden oluşan 400 sayfalık kitabın 1.Bölümü **'Sosyal Bilimler ve Tıp'**, 2.Bölümü **'Sanat ve Tıp'**, 3.Bölümü **'Uygulamalı Bilimler ve Tıp'** başlığı altında oluşturulmuş.

Kitap, editörlerden **Prof.Dr. Haydar Sur**'un ifadesiyle; **'Hepsinde olmasa bile bazı tıp fakültelerimizde okutulmaya başlanan Tıpta İnsani Bilimler dersinin ilk Türkçe ders kitabı olma özelliğini taşıyor.'**

Yine editörlerden **Prof.Dr. Cengiz Yakıncı**, kitabın 7. sayfasındaki önsöz bölümünde, bu kitabın birkaç satır yukarıda özetlemeye çalıştığım o çok etkileyici kapsama alanını şu ifadelerle açıklıyor: **'Tıpta İnsani Bilimler kitabında da tıp ve sağlık alanında eğitim alan öğrencilere bu genel bakışı yakalatmak amacıyla sosyal bilimler ve tıp alanında 25 konu (sosyoloji, psikoloji, tarih, coğrafya, felsefe, etik, edebiyat, dil, antropoloji, mitoloji, hukuk, politika, ekonomi, girişimcilik ve yenilikçilik, iletişim, sosyal medya, eleştiri sanatı vb.), sanat ve tıp alanında 14 konu (dans, fotoğrafçılık, tiyatro, drama, müzik, resim, seramik, heykel vb.) uygulamalı bilimler ve tıp alanında 15 konu (yapay zekâ, robotik teknoloji, fiziksel aktivite, gıda mühendisliği, mimarlık, nanoteknoloji, biyomimetik vb.) olmak üzere toplam 54 konu işlendi...'**

Müthiş değil mi?

Hekimliği ve hastayı anlayabilmek için hayatın neredeyse her alanına vâkıf olmak lazım demek ki...

Kitaba *-belki de bu çok özel müfredata demeliyim-* katkı koyan değerli hocalardan biri de **Prof.Dr. Sait Eğrilmez**.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne yıllarını vermiş değerli hekim hocası, ülkemizdeki sayılı göz mikrocerrahisi uzmanlarından, örnek aldığım sevgili dostum, hekim, sanatçı, gerçek bir bağlama virtüözü, benden daha fazla Veysel aşığı, tıp fakültelerinde verilen ve çığır açan 'Türkülerdeki Hekimlik' dersinin mucidi ve hocası o... Yaklaşık 30 yıl önce tanıştığım değerli dostumu, okurları 13 yıl önce tanıdılar. Demin andığım tıp-müzik (özel olarak *halk müziğimiz, türkülerimiz*) uzamında gelişen derslerde kullandığı ders notlarını önce hekimlere ve hekim adaylarına, sonra da tabii her çevreden okura sunduğu **'Türkülerdeki Hekimlik'** (T.C. Sağlık Bakanlığı yayınları, 2010-Ankara, 394 sayfa) kitabıyla olmuştı o tanışma...

Tıpta İnsani Bilimler adlı kitapta ise Profesör Eğrilmez bizi tam da Hipokrat'tan kalma o ünlü yeminle bir bilgi ve duygu tüneline sokuyor; sonra ummadığımız bir yerden, hemşehrisi Sivaslı Veysel'in sazından ve kendi yüreğimizin ıssız bir yerinden tekrar ışığa çıkarıyor. Diyor ki:

**'Dayadık stetoskobu bağlamanın göğsüne,
Dinledik türkülerini, vurup sazın teline...
Bir de onlara baktık, ne hekimden beklenen?
Başka yerde yazmıyor türkülerle eklenen...'**

Kitapla tanışmama vesile olduğu için çok değerli hocama, aynı zamanda sevgili sanatçı dostuma bu özel parantezi açtım.

Doğrusu kapatmakta da zorlanıyorum; ama onun 2023 yazında Ankara'da karşılaştığımızda bana söylediği **'Azımsanmayacak sayıda ilaç mesela cinsel gücü artıranlar- başlangıçtaki hedefi bazı başka ilaçları üretmek olan farmakoloji veya genel tıp çalışmalarında biraz da tesadüfen üretilmiş ilaçlardır. Başka bir deyişle bazı ilaçlar, keşfedilen yan etkilerin daha sonra esas amaca dönüşmesi biçiminde geliştirildi'** tespitini sizlerle de paylaşarak konumuza dönmüş olayım.

Burası çok mânidâr: Tıpta İnsani Bilimler'in henüz 3.sayfasında karşımıza çıkan 'takdim' bölümünde ünlü **Psikiyatrist Prof.Dr Nevzat Tarhan**, **"Anadolu irfanında 'Allah sağlık, afiyet versin' sözü çok kullanılır. Son yıllarda Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma hedefleri arasına koyduğu 17 etiketten üçüncüsü 'Good Health and Well-Being' etiketidir.**

'Afiyet sözcüğü' tam anlamı ile 'Well-Being' kavramını karşılamaktadır. Kişinin kendisini iyi hissetmesi, iyi oluş hâlidir. Hekim olarak hastalara, bilimlerin bütünlüğü paradigmasıyla yaklaşmamız gerekmektedir. Hastalar, önce insan ve birey; sonra hasta ve saygıya layık bir değerdir. Tıp eğitiminde uzmanlaşmanın getirdiği zorluklar genellikle hekimlerimize hastanın biyo-psiko-sosyo-spritüel bir varlık olduğunu unutturmaktadır." diyor.

Ne denebilir ki?

İyi olun, iyi ki varsınız, iyi olma haliniz ömür boyu sürsün...

Tabii bunu sadece hastalar için değil şiddete uğrayan, daha iyi koşullara göçmenin planını yapan, onlar incinince ya da bizi bırakıp gidince tüm den eksileceğimiz doktorlar ve tüm sağlık çalışanları için de yürekten diliyoruz: Tanrı eksikliklerini vermesin, afiyette olalım hep birlikte.

Bitirirken yeniden başa döneceğim izninizle:

Başlıkta dedim ki 'Hekimler, hastalar ve potansiyel hastalar için bir kitap...' Şimdi önce o kısaltılmış başlığa bir iki sözcük daha ekliyorum: **Harika, harikulade, ayakta alkışlanmayı hak eden bir kolektif kitap; tam koleksiyonluk bir derleme...** Sonra niye işin içine hastaları ve potansiyel hastaları (şu anda sağlıklı olan ama yarın ne olacağından habersiz kişileri) kattığımı söyleyeyim: Elime alıp ilk beş on sayfasını karıştırdığımda **'Bu kitabı okuyan hekimler, okumayanlara göre hastalarını çok daha iyi anlayacaklardır ve bu da onların hekim -aslında insan- maharetlerini mutlaka artıracaktır'** diye düşünmüştüm.

Ama on gün içinde kitabı okumayı bitirdiğimde madalyonun diğer yüzünün farkına vardım: **'Hastalar ve ileride hasta olma olasılığı olanlar, yani herkes, bu kitabı okuduktan sonra kendi hekimini ve diğer hekimleri çok daha iyi anlayacaktır!'**

PENTEST GÜNLÜKLERİ

*Pentest Günlükleri Kitapçığı sayfa 126'den

Yılmaz
DEĞİRMENCİ

Kurum pentestlerinde en çok katma değer sağladığımız alanlardan biri, kurumun eviçi (inhouse) olarak geliştirdiği ve çoğu defa dış dünyaya da kapalı olan web tabanlı uygulamaların testi oluyor.

Bu şekilde bir portalı inceliyorum, henüz siyah kutu aşamasındayım. Dikkatimi login ekranı ve parolamı unuttum seçeneği çekiyor. Biraz sezgisel olarak parolamı unuttum linkine tıklıyorum ve kendi e-posta adresimi giriyorum. İnanılmaz şekilde portale üye olmadığım halde reset linkinin e-postama geldiğini görüyorum. İşin daha da ilginç, portal dış dünyaya kapalı çalıştığı halde, e-posta smtp sunucusu dış dünyaya açık olduğundan e-posta İnternet ortamına da çıkıyor.

Günün dersi; pentest yaparken "bu nasılsa olmaz" dememek ve muhakkak denemek lazım.

KİTAP KEYFİ

Aslı SEYHAN ÇAKIR

KÜNYE

Kitap Adı: Genç Bir Doktorun Anıları

Yazarı: Mihail Bulgakov

Basım: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları- 22.Basım- 2022

Sayfa: 157

Tür: Dünya Klasikleri, Hikaye

Bu hafta sizlerle paylaşmak istediğim kitap Rus yazar Mihail Bulgakov'un 1925-1927 yılları arasında Tıp İşçisi Dergisi'nde yayınlanan öykülerinden derlenen Genç Bir Doktorun Anıları isimli eseri. İsminden de anlaşılacağı üzere yeni mezun tecrübesiz bir doktorun meslek anılarını anlatan akıcı bir öykü kitabı.

Merak ediyorsanız gelin birlikte inceleyelim. Keyifli okumalar dilerim.

Mihail Afanasyevich Bulgakov, (1891-1940): Mizah yeteneği ve keskin yergileriyle tanınan Kiev doğumlu Sovyet yazar Kiev Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1915'te mezun oldu.

İç savaş sırasında bir grup Beyaz Ordu subayının başından geçenleri anlatan Beyaz Muhafız (1925) adlı romanı, resmi çevrelerden büyük tepki gördü. Turbin Günleri adıyla 1926'da sahnelenen oyun çok geçmeden yasaklandı. 1925'te Şeytanlıklar adlı yapıtı ve Köpek Kalbi adlı yergiyi yayımladı. Sovyet yaşam tarzına yönelik sert eleştirilerin yetkililerin kabul edemeyeceği bir noktaya varmasıyla, 1930'a doğru yapıtlarının yayımlanması fiilen yasaklandı. Ölümüne dek başyapıt niteliğinde ürünler verdi. Bir Ölünün Notları: Teatral Bir Roman ve Usta ile Margarita bu başyapıtlar arasındadır. Bulgakov'un yapıtları SSCB'de ancak 1962'den sonra yayımlanabilmiştir.

KİTABIN KONUSU

Bolşevik devrimi zamanı Rusya'sı... Dr. Bomgard 24 yaşında Moskova Üniversitesi Tıp Fakültesinden başarı ile mezun olmuş genç bir doktordur. Karakışın, zorlu tipilerin başgösterdiği bir mevsimde Gorelovo isimli ücra bir taşra kasabasına atanır. Şehirde çoktan unutulmuş geleneklere ve batıl inançlara körü körüne sarılmış taşra halkına modern tıp ilkelerini anlatmak ve kabul ettirmek konusunda bir mücadeleye girecektir.

Genç doktorun tüm bilgisi teoriye dayanmaktadır, pratik bilgisi stajda gözlemlediği birkaç vakadan öteye gitmez. Tecrübesizliği üzerinde ciddi bir baskı yaratmaktadır. Ya başarısız olursa? Bu korkuyla sürekli okur araştırır? Kaygısını kimseye belli etmez, dışardan oldukça güvenli bir imaj çizer. Ancak her gelen vaka ile korkuları, endişeleri okuyucuya içsel sorgulamalar şeklinde yansıtılır.

Aslında Tıp Fakültesi mezunu olan Bulgakov, belli ki kendi mesleki bilgilerini de kullanarak ilgi çekici ve gerçekçi bir eser ortaya koymuş. Adeta okuyucu Dr.Bomgard ile endişeleniyor, korkuyor, panikliyor, uykusuz gecelerin yorgunluğunu ve kar fırtınalarının soğuşunu hissediyor. Özellikle sağlık alanlarına ilgililer daha çok sevecektir. Ancak doktorluk mesleğinin zorluklarını anlayabilmek adına herkesin okumasını öneririm. Son olarak ben de henüz izlememiş olsam da kitabın aynı isim ile mini dizi olarak ekrana da uyarlandığı bilgisini vereyim.

KİTAPTAN ALINTILAR

"Fakat okumak, okumak ve daha çok okumak gerek..."

"Bir yıl daha geçti, yeni bir yıl daha geçecek ve bu da geçen yıl gibi bir yığın sürprizle dolu olacak. Demek ki öğrenmeye boyun eğmek gerekiyormuş."

Tecrübesiz doktorumuzun gelmesinden çok korktuğu vakalar vardır. Örneğin boğulmuş fitik ve ters gebelik gelmesinden çok tedirgindir. Ancak zaman geçtikçe, tecrübe edindikçe, okudukça, uyguladıkça ters doğum dahil birçok vakanın üstesinden gelir. Birkaç başarısız deneyim yaşasa da halkın saygısını kazanan başarılı bir doktor olur sonunda.

Zor doğumlar, bacak amputasyon cerrahisi, donma vakaları, difteri ve frengi ile mücadeleyle geçen iki yılın sonunda kazandığı tecrübe ile şehre tayini çıkar.

Şehirde çalıştığı dönemde bir mektup alır. Yapılan yanlış uygulamalarla morfin bağımlısı olmuş eski bir meslektaşından bir yardım çağrısıdır. Biz süreci talihsiz doktorun tuttuğu günlükten okurken, Bomgard mesleki tecrübesine yeni bilgiler katacaktır.

"Akıllı insanlar mutluluğun sağlığa benzediğini çok önceden fark etmiştir: Mutluyken fark etmezsiniz; ama yıllar geçtikçe, geçmişte kalan mutluluğunuza ilişkin anılar, ah, anılar!"

"Bekleyin, sabırlı olun. Zaman ne yapılması gerektiğini gösterir."

Kaynaklar

Yazarın hayatı:

<https://www.iskult.com.tr/yazarlar/mihail-bulgakov>